

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 DÓSA ANNAMÁRIA:
A MESE MINDENKÉ
- 3 PETRES CSIZMADIA GABRIELLA:
MIT MESÉL NEKÜNK EZ A TANÉV?
- 4 ZAJDÓ ZSUZSA:
MESENYOMOT HAGYNI.
BESZÉLGETÉS BADIN ÁDÁMMAL
- 6 DÓSA ANNAMÁRIA:
GYERE, ÜLJ BE VELEM EGY
KÜLÖNLEGES MOZIBA!
- 8 FARKAS-DARÓCZI KRISZTINA:
BÁBOZZUK EL EGYÜTT!
- 13 CSÁMPAI RITA:
ÓVODÁSOK KÉPKÖNYV-
OLVASÁSI SAJÁTÓSSÁGAI
- 18 RÉCSEI NOÉMI:
A TRAUMA OLYAN,
MINT A HAGYMA –
BENNÜNK ÉLŐ MÚLT
- 21 BETÁK NORBERT – VARGA TAMÁS:
A DIGITÁLIS KOMPETENCIÁK
JELENTŐSÉGE A PEDAGÓGUSI
GYAKORLATBAN
- 24 HORVÁTH NOÉMI:
A MOTIVÁCIÓ SZEREPE
AZ ALAPISKOLA ALSÓ TAGOZATÁN
- 28 CSICSAY ALAJOS :
MINDEN ÚJ A REFORMKORBAN
KEZDŐDÖTT EL
- 30 N. TÓTH ANIKÓ – PETRES
CSIZMADIA GABRIELLA:
KÖRNYEZET TUDATOSSÁG
A MAGYAR NYELV- ÉS OLVASÁSÓRÁN
- 35 CSICSAY ALAJOS :
AZ ERDŐK VILÁGA
- 37 HORVÁTH GÉZA:
VISSZATEKINTÉS A KATEDRA
MATEMATIKAVERSENY DÖNTŐJÉRE
- 38 ISKOLAHÍR

PETRES CSIZMADIA GABRIELLA

MIT MESÉL NEKÜNK EZ A TANÉV?

Minden évben váratlanul érkezik meg a tanév vége: április után mintha meglepődülne az idő, besűrűsödnek a tanórák, lezárulnak a tehetséggondozásra fókuszáló feladatok, megrövidülnek a ruhák, és egyszer csak azt vesszük észre, hogy betoppant közénk a június. Pirosan: ropogós cseresznyével, lédús eperrel, omlós málnával – és remélhetőleg rengeteg piros (vagyis jó) ponttal a gyerekeknek.

Kérdés, hogy mi, tanárok, vajon elég „pirosnak”, vagyis színesnek látjuk-e a mögöttünk álló tanévet. Sikerült-e elég „piros pontot” gyűjtenünk önmagunk számára az elmúlt tíz hónap során, haladtunk-e a szakmai (és magán-) életünkben előre, vajon milyennek látjuk a saját útjárásunkat? A gyerekek értékelése mellett ilyenkor eljön az önértékelés ideje is.

A mesepszichológia azt vallja, hogy mentálhigiénés céllal érdemes időt szánunk az általunk megélt események narrativizálására – arra, hogy megfogalmazzuk, felmondjuk, elmeséljük önmagunknak a mögöttünk álló időszakot, összefoglaljuk egy-egy korszak életmeséjét. Akár egy tanév történetét. Azt is fontosnak tartja a mesepszichológia, hogy tudatosítsuk, vajon ennek az életmesének a főszereplői vagy mellékszereplői voltunk-e, képesek voltunk-e a saját életünket irányítani, kézben tartani, vagy csupán sodródunk a mások által megteremtett körülmények közepette.

Nem véletlenül használok a meséléshez kapcsolódó kifejezéseket. A júniusi Katedra – a gyereknapi hónapjaként – a mesélés tevékenységére összpontosít: egyrészt az élőszavas, ízes-színes népmesemondás tradíciójára irányítja a figyelmet, másrészt a vizuális segédeszközökkel történő meseközvetítés módszertani sokszínűségébe kínál betekintést. Az éntörténet-mesélés a népmesemondás hagyományára épít, és arra ösztönöz, hogy a mesék szimbolikus formanyelve segítségével próbálja megfogalmazni az egyén önmagát. Kitűnő példát találunk erre a júniusi Katedra Négyszemkört rovatában, ahol Badin Ádám mesél nekünk az életéről és a mesékhez fűződő kapcsolatáról. A gömöri nagy mesemondó – mint a próbatételes mesék főhőse – hosszú utat járt be élete során, számos kalandot megélt és sokféle tapasztalatot szerzett a nagyvilágban, hogy aztán szülőföldjére visszatérve, a saját régiójában tudja megélni és kamatoztatni a tudását. Hozzá hasonlóan az élőszavas mesemondás elkötelezett híve Dósa Annamária, aki a mesélés belső képalkotási folyamatát, annak fantáziafejlesztő hatását domborítja ki az írásában.

A mesének ez a varázslatos képalkotási sajátossága nemcsak a személyes életünkben, a magánszférában, hanem az intézményes nevelés során, az óvodai-iskolai környezetben is rendkívül fontos szerephez jut. A mesepedagógia arra fókuszál, hogy a mesereprodukció, vagyis az élőszavas mesemondás mellett különféle meseprodukciós formával is megismertesse a gyerekeket, vagyis a meseszöveget módszertanilag gazdag eszköztár segítségével közvetítse a befogadók felé. A júniusi Katedrában két kiváló írást találunk ebben a témában: Farkas-Daróczi Krisztina többféle bábos technikával dolgoz fel egy ismert formulamesét, és a bábozás tevékenységének variabilitását, ugyanakkor személyiségfejlesztő hatását mutatja be. Csámpai Rita pedig a képkönyvek, vagyis a szöveg nélküli, pusztán képek segítségével megalkotott történetek elbeszélési lehetőségeire mutat rá. Az írások között a mesélés: akár bábuval, akár képkönyvvel, akár segédeszköz nélkül történik a mesemondás, minden esetben azt a konzekvenciát vonják le a szerzők, hogy a mesélés valóban lélekfelszabadító tevékenység.

A júniusi Katedra szerzői nevében én is arra buzdítom Önöket: adjanak teret a mesélésnek, mondják el önmaguknak, szeretteiknek a saját életmeséiket, foglalják össze a tanítványaikkal a tanév meséjét, és ha lehet, a népmese optimista világgépével azonosulva pozitívan zárják le azokat. Szerkesztőtársaim nevében mindenkinek testben-lélekben feltöltő vakációt kívánok!